

ZDARMA aktualizace!

Načtěte QR kód a odešlete na +420 739 866 871!

Elektronická EVIDENCE TRŽEB

**Zákon o evidenci tržeb
s praktickým komentářem**

Uživatelské rady a tipy

**Slevy na dani a změna DPH
související se zákonem
o evidenci tržeb**

www.EvidenceTrzeb365.cz

**SOUČÁSTÍ TÉTO PUBLIKACE JE AKTUALIZAČNÍ SERVIS
REGISTRUJTE SE POMOCÍ QR KÓDU NA OBÁLCE NEBO
NAVŠTIVTE SERVISNÍ INTERNETOVOU STRÁNKU**

www.EvidenceTrzeb365.cz

**Nejnovější informace k evidenci tržeb + volně ke stažení:
e-booky, daňové zákony, metodické pomůcky**

ZDROJ AKTUÁLNÍCH INFORMACÍ

www.DanoveZakony365.cz

IMPRESSUM

Elektronická evidence tržeb pro gastronomii

ISBN 978-80-8183-002-0

DonauMedia, s. r. o., Bratislava, Slovenská republika © 2016 Všechna práva vyhrazena.

Informace: newsletter@newsletter.cz

Upozornění: *Znění textů v této publikaci bylo prověřeno s veškerou dostupnou péčí, vydavatel ani prodejce však nepřebírají žádné záruky za eventuální škody vzniklé jejím použitím a neodpovídají tedy za to, pokud by na základě textů zveřejněných v této publikaci kdokoliv konal nebo se zdržel konání a v souvislosti s tím mu vznikla jakákoliv škoda materiální nebo nemateriální povahy. Jediným rozhodujícím zněním zákonů v případě pochybností a sporů jsou texty ve Sbírce zákonů. Autorská práva k této publikaci jsou předmětem ochrany podle zákonů ČR a SR a vykonává je výhradně vydavatel. Rozmnožování a šíření jakýmkoliv způsobem celku nebo části této publikace bez výslovného písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nerespektování práv vydavatele může vést k soudnímu postihu včetně povinnosti náhrady škody.*

Vše podstatné o elektronické evidenci tržeb za pár minut

Pravidla pro zavedení, provoz a kontrolu elektronické evidence tržeb upravuje zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb. Slevu na dani z příjmů fyzických osob za zavedení evidence tržeb, změnu sazby daně z přidané hodnoty u stravovacích služeb a změnu zákona o správních poplatcích v případě podání žádosti o závazné posouzení na finanční úřad upravuje zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb. Další podrobnosti pak mohou být upravovány podzákonnými normami, které nebyly v době uzávěrky této publikace ještě zveřejněny. Již několik dní po publikování zákona ve Sbírce zákonů začaly být také projednávány různé výjimky (např. pro farmáře při prodeji na farmářských trzích). Pro podrobnosti a aktuální informace navštivte webové stránky www.EvidenceTrzeb365.cz.

Úvod

Elektronická evidence tržeb je systém, který eviduje každou hotovostní platbu (s určitými výjimkami uvedenými dále) na centrálním serveru Finanční správy. V první fázi od 1. prosince 2016 se týká podnikatelů (fyzických i právnických osob), jejichž předmětem činnosti je ubytování, stravování a pohostinství (opět s výjimkami upřesněnými dále). Obchodník/podnikatel/číšník nebo recepční odešle přes internet z registrační pokladny (resp. tabletu, mobilu nebo jiného podobného zařízení) datovou zprávu s údaji o platbě, zpět obratem obdrží unikátní identifikační kód, pod kterým je platba evidována, a zákazníkovi vytiskne účtenku s tímto kódem. Zákazník sice není povinen účtenku převzít, ta je ale i bez toho dokladem, že hotovostní transakce bude řádně zdaněna. Není přitom rozhodující, zda obchodník je plátcem daně z přidané hodnoty či nikoliv. Systém předpokládá několik různých výjimek, například pro situace, kdy v daném okamžiku selže internetové připojení nebo v určitém místě nebude vůbec k dispozici, ale princip kontroly přijaté tržby zůstává stejný. **Evidovat tržby musí od 1. prosince 2016 stravovací a ubytovací zařízení, ať už je provozují velké firmy nebo drobní živnostníci.** Maloobchod, velkoobchod a další obory přijdou na řadu o několik měsíců později. Na evidenci tržeb je třeba se důkladně připravit – každý si bude muset pořídit potřebné zařízení, registrovat se předem u správce daně a přesně se seznámit se všemi povinnostmi.

Schéma procesu evidence tržeb ve standardním režimu

Zákazník si zaplatí vybrané zboží nebo vybranou službu

Podnikatel zašle datovou zprávu o transakci ve formátu XML (z počítače, tabletu, mobilu, registrační pokladny...) na server Finanční správy

Server automaticky do dvou vteřin zašle potvrzení o přijetí zprávy s unikátním fiskálním kódem účtenky

Podnikatel vytiskne zákazníkovi účtenku včetně unikátního fiskálního kódu

Zákazník není povinen si účtenku převzít

Zda byla daná tržba skutečně evidována, si zákazník bude moci ověřit podle účtenky prostřednictvím webové aplikace Finanční správy (podle fiskálního kódu na účtence). Pokud ovšem do dvou vteřin systém nevrátí potvrzení o přijetí zprávy, fiskální kód se na účtence neuvádí. Na účtence bude uveden pouze podpisový kód obchodníka/podnikatele.

Schéma procesu evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

Zákazník si zaplatí vybrané zboží nebo vybranou službu

Podnikatel zaeviduje tržbu na svém zařízení off-line

Podnikatel vytiskne zákazníkovi účtenku bez unikátního
fiskálního kódu

Zákazník není povinen si účtenku převzít

Podnikatel zašle datovou zprávu o transakci ve formátu XML (z počítače, tabletu, mobilu,
registrační pokladny...) na server Finanční správy do pěti dnů od uskutečnění
evidované tržby

Předpokladem pro evidenci tržeb ve zjednodušeném režimu je předchozí povolení správce daně. Při prodeji zboží a služeb na palubě dopravních prostředků při pravidelné hromadné přepravě osob není povolení třeba (další okruh tržeb, u kterých je možné použít zjednodušený režim bez povolení, může v budoucnu upravit nařízení vlády). V ostatních případech musí podnikatel podat žádost správci daně, který o ní rozhodne do patnácti dnů. Důvodem pro použití zjednodušeného režimu je, že by jinak byla znemožněna nebo zásadně ztížena (zpomalena) činnost podnikatele.

Evidovat se budou platby v hotovosti včetně platby prostředky zastupujícími peníze (žetony, kupony, poukázky), platby kartou či jiným elektronickým prostředkem a **platby stravenkami** nebo šeky. Platby převodem z účtu na účet nebo formou inkasa evidenci podléhat nebudou.

■ Technické řešení vyžaduje po podnikateli pořídit si zařízení, které dokáže elektronicky komunikovat přes internet (počítač, notebook, tablet, mobil, registrační pokladna, pokladní systém...) a připojení na internet v okamžiku přijetí platby. Je čistě na uvážení podnikatele, jaké pokladní zařízení a jaký pokladní software zvolí, pokud zajistí splnění povinnosti odeslat datovou zprávu ve stanoveném formátu a vydat účtenku. Volba druhu zařízení ovšem závisí ve velké míře na velikosti restaurace, počtu obsluhovaných hostů, šíři nabídky a počtu personálu. Zatímco stánek s párky v rohlíku si vystačí s jednoduchým zařízením, restaurace s desítkami hostů obsluhovanými současně si bude muset pořídit dražší systém (nehledě na případný požadavek majitele udržet si vzdálenou kontrolu nad provozem a nad tržbami nebo na možnost zálohování na vzdáleném webovém serveru).

1. Kdo a od kdy musí evidovat tržby

Od 1. prosince 2016 se bude evidence tržeb týkat segmentu ubytování, stravování a pohostinství (v klasifikaci činností CZ-NACE jde o skupinu 55 a 56). Od 1. března 2017 se povinnost rozšíří na maloobchody a velkoobchody (CZ-NACE skupina 45, 46 a 47). Ve třetí fázi od 1. března 2018 se mají zapojit podnikatelé provozující ostatní činnosti – například svobodná povolání, doprava, zemědělství (s výjimkou oborů, které jsou zařazeny do čtvrté fáze). A od 1. června 2018 jako poslední dopadne povinnost evidence na vybraná

řemesla a výrobní činnosti, která měla výjimku ve třetí fázi – na výrobu textilií, výrobu oděvů, výrobu usní a souvisejících výrobků, zpracování dřeva, výrobu dřevěných, korkových, proutěných, slaměných výrobků a nábytku, výrobu papíru a výrobků z papíru, výrobu mýdel a detergentů, čistících a leštících prostředků, parfémů a toaletních přípravků, výrobu pryžových a plastových výrobků, výrobu ostatních nekovových minerálních výrobků, výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení), ostatní zpracovatelský průmysl, opravy a instalace strojů a zařízení, specializované stavební činnosti, opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost a poskytování ostatních osobních služeb (obory spadající pod kód klasifikace CZ-NACE skupina 13 – 17, 20.4, 22, 23, 25, 31 – 33, 43, 95, 96). Povinnost evidence tržeb se vztahuje na podnikající právnické a fyzické osoby (s drobnými výjimkami uvedenými dále). Z principu se povinnost nevztahuje na nahodilé a ojedinělé příjmy a na ty podnikatele, kteří nemají tržby v hotovosti a pouze vystavují faktury, které jejich odběratelé platí převodem na účet.

Registrace k dani z přidané hodnoty a ani výše obrátu o zařazení do evidence tržeb nerozhodují. I nejmenší živnostníci, kteří nejsou plátcí daně z přidané hodnoty a mají malý obrát, jsou povinni elektronicky evidovat tržby. Subjektem, k němuž se vztahují povinnosti podle zákona o evidenci tržeb, je poplatník daně z příjmů fyzických osob a poplatník daně z příjmů právnických osob. Předmětem evidence tržeb jsou pak evidované tržby poplatníka. Evidovanou tržbou je ale u poplatníka daně z příjmů vždy pouze příjem, který není ojedinělým příjmem. **Ani výše obrátu, jak ji zná například zákon o dani z přidané hodnoty, není tedy pro zařazení do evidence tržeb rozhodující.**

Evidence tržeb za ubytování v soukromí

Bude nutné rozlišovat dvě varianty:

A. Příjmy z pronájmu zdaňuje poplatník podle § 9 zákona o daních z příjmů – v tom případě tyto tržby **nepodléhají evidenci**.

B. Pronájmy či ubytování uskutečňuje poplatník na základě živnostenského oprávnění – zde jsou dvě další možnosti:

– v případě krátkodobých ubytování v řádu dnů nebo týdnů tržby **spadají do povinnosti** evidence (kód CZ NACE 55.20 *Rekreační a ostatní krátkodobé ubytování* zahrnuje ubytování v bytech a bungalovech pro hosty)

– v případě dlouhodobých pronájmů (kód CZ NACE 68.20.1. *Poskytování rodinných domů a zařízeníných nebo nezařízených bytů nebo apartmánů k dlouhodobějšímu užívání, zpravidla na měsíc nebo rok*) se tržby **neevidují**.

Snížení daně z přidané hodnoty u stravovacích služeb

Vzhledem k tomu, že současně se zavedením evidence tržeb se dá očekávat určitý nárůst cen především v restauracích, byly současně od 1. prosince 2016 přeřazeny stravovací služby ze základní sazby daně 21 % do první snížené sazby daně 15 %. Snížení daně by mělo růst cen zákazníkům eliminovat. V základní sazbě daně nadále zůstává podávání alkoholických nápojů (kód nomenklatury 2203 až 2208) a tabákových výrobků (kód nomenklatury kapitoly 24). V základní sazbě daně zůstává také dodání alkoholických nápojů, tabákových výrobků a dalšího doplňkového sortimentu, které je stále jako doposud dodáním neboli prodejem zboží. Restaurace tedy od prosince 2016 budou uplatňovat na své služby dvě sazby daně z přidané hodnoty.

- Úprava sazby daně z přidané hodnoty se **netýká** stravovacích služeb poskytovaných v souvislosti s výchovou a vzděláváním (§ 57 zákona o dani z přidané hodnoty), tedy stravování žáků ve školních jídelnách, které jsou podle zákona o dani z přidané hodnoty osvobozeny od daně bez nároku na odpočet daně. Dále se tato snížení nevztahuje na stravovací služby poskytované v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb (§ 58 zákona o dani z přidané hodnoty) a s poskytováním sociálních služeb (§ 59 zákona o dani z přidané hodnoty), které jsou podle zákona o dani z přidané hodnoty rovněž osvobozeny od daně bez nároku na odpočet daně.

Kdy zavést evidenci tržeb u firem s více činnostmi

V situacích, kdy podnikatel například provozuje restauraci a současně má třeba prodejnu potravin, je povinen tržby z restaurace evidovat v první fázi od 1. prosince 2016. Tržby z maloobchodu pak musí evidovat ve druhé fázi od 1. března 2017. Může se však stát, že z interních organizačních důvodů může být pro podnikatele výhodnější evidovat tržby z obou činností zároveň. Pak může tržby z maloobchodu začít evidovat současně s tržbami z restaurace – zákon to výslovně nezakazuje. Obrácený postup je nepřipustný!

Kdo nemusí evidovat hotovostní tržby

Podle § 12 odst. 3 písm. h) zákona o evidenci tržeb jsou tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků (například spolků, hasičů, tělovýchovných organizací apod.) vyloučeny z evidence tržeb. Totéž se týká i spolků dobrovolných hasičů zřízených obcí – jejich tržby jsou vyloučeny z evidence podle § 12 odst. 1 písm. b) a c). Platí, že povinnosti evidovat tržby nepodléhají takové příjmy, které bude možné označit jako příjmy ojedinělé, příjmy z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků nebo příjem nepocházející z podnikatelské činnosti. Například pořádání každoročního výročního plesu nebo zábavy nemá povahu podnikání u veřejně prospěšného nebo zájmového spolku, i když se na něj vstupenky lidem prodávají a teoreticky z něj může spolek docílit zisk.

2. K evidenci je třeba se zaregistrovat

Každý podnikatel, kterého se elektronická evidence tržeb týká, se musí na zavedení připravit. Nejenom se patřičně vybavit, ale také požádat správce daně o přidělení **autentizačních údajů**, pod kterými se do systému přihlásí, aby se mohl identifikovat při zadávání jednotlivých plateb. Poplatník daně z příjmů fyzických a právnických osob, který přijímá při své podnikatelské činnosti evidované tržby, je tedy povinen před přijetím první evidované tržby podat žádost o autentizační údaje. Zákon předpokládá, že to může udělat buď **ústně do protokolu** u kteréhokoliv věcně příslušného správce daně (tedy nejenom v místě bydliště nebo podnikání) nebo prostřednictvím **webového portálu správce daně datovou zprávou** s ověřenou identitou způsobem, kterým se přihlašuje do datové schránky. Jinými slovy – poplatníci, kteří mají zřízenou datovou schránku, mohou požádat o autentizační údaje elektronicky nebo osobně, ostatní poplatníci pouze osobně na kterémkoliv územním pracovišti správce daně. Jiné formy zákon nepřipouští!

Pokud poplatník požádá o autentizační údaje prostřednictvím webového portálu správce daně pomocí přihlašovacích údajů do datové schránky (ve formátu a struktuře, kterou určuje Finanční správa), správce daně je přidělí poplatníkovi bez zbytečného odkladu – prostřednictvím této datové schránky. Požádá-li poplatník o autentizační údaje ústně do protokolu (na finančním úřadu), správce daně je přidělí v rámci tohoto jednání.

Autentizační údaje poslouží k tomu, aby si podnikatel aktivoval na portále Finanční správy svůj účet. Pomocí tohoto účtu bude možné generovat **certifikáty**, které budou obsaženy v pokladním zařízení a budou sloužit ke ztotožnění evidované tržby s poplatníkem, případně jeho provozovnou či konkrétním pokladním zařízením (záleží jen na rozhodnutí poplatníka, kolik certifikátů bude chtít získat, resp. na jaké úrovni bude chtít své evidované tržby přiřazovat – zda za celou svou činnost, za své provozovny či dokonce ke konkrétním pokladním místům pro svou následnou kontrolu a bezpečnost. Zdánlivě složitý proces však po aktivaci účtu pobeží na zařízeních podnikatele automaticky.

- Před získáním certifikátu pro evidenci tržeb je podnikatel povinen prostřednictvím společného technického zařízení správce daně oznámit údaje o provozovnách, ve kterých bude provozovat činnosti, z nichž poplynou evidované tržby nebo v nichž evidované tržby bude přijímat. Údaji o provozovnách se rozumí také údaje o **internetových stránkách**, na kterých jsou nabízeny zboží nebo služby. V praxi musí podnikatelé počítat předem s různými typy činností, které provozují. Například majitel restaurace, který nabízí služby v „kamenné“ provozovně a má oddělené výdejní okénko s rychlým občerstvením, bude používat na dvou místech dvě různá zařízení (nebo v restauraci i více) a pro každé toto místo bude potřebovat vytvořit si předem certifikát.

3. Vhodná řešení pro evidenci tržeb

- Jako příspěvek na zavedení elektronické evidence tržeb si může každý **poplatník - fyzická osoba**, který zaeviduje alespoň jednu tržbu, uplatnit jednorázovou slevu na dani z příjmů v roce zavedení evidence. **Sleva je pět tisíc korun.** Poplatník si tedy může dát do daňových výdajů, vše, co je spojené se zavedením a provozem evidence tržeb (software, hardware, internetové připojení) a navíc si jedenkrát přímo snížit vypočítanou daň z příjmů.

Obecně potřebuje mít každý podnikatel k naplnění podmínek zákona o evidenci tržeb na každém prodejním místě **datové připojení** (pevné nebo mobilní internetové připojení), které umožní se ve chvíli přijetí platby spojit s Finanční správou a zařízení (přístroj včetně softwaru nebo aplikaci), které umožní tržbu zaevidovat, odeslat údaje o ní na server Finanční správy, následně přijmout fiskální identifikační kód a vytisknout účtenku. Různá řešení pro evidenci tržeb mohou podnikatelé zvolit podle četnosti tržeb a charakteru činnosti.

Upgrade stávajícího systému

Pokud podnikatel již pracuje s pokladním systémem, který má technickou způsobilost se po úpravě software přizpůsobit požadavkům nového zákona, může provést upgrade pokladního software. Předpokladem je, že pokladní systém je schopný komunikovat přes internet. Může se ovšem stát, že se ukáže jako výhodnější investovat do nového systému než udržovat v provozu starší zařízení.

Nový systém pro malé provozy (jedno pokladní místo, řádově pouze jednotky nebo desítky účtovaných položek)

Lze využít smartphone či tablet s připojenou tiskárnou, on-line kalkulačku s páskou, pokladnu spojenou s počítačem nebo jednoúčelovou pokladnu. Toto řešení je však třeba velmi pečlivě zvážit zejména s ohledem na faktické potřeby podnikatele – levnější zařízení budou vyhovovat spíše menším provozům, příležitostným prodejcům na trzích nebo malým gastronomickým provozovnám a nemusí mít dlouhou životnost nebo být schopné dalšího rozšiřování. Technickým řešením bude smartphone nebo tablet s vhodným programem a s bezdrátovou tiskárnou. Nevýhodou bude určitě omezená výdrž baterií, limitovaný počet funkcí nebo nemožnost vzdáleného zálohování dat.

Další možností jsou specializovaná kompaktní přenosná zařízení velikosti kalkulačky, která v sobě integrují veškeré funkce nutné pro evidenci tržeb a tiskárnu. Tato profesionální řešení jsou vhodná do malých provozů s desítkami až stovkami vydaných účtenek nebo pro obchodníky bez stálé provozovny. Je možné volit mezi zařízeními bez možnosti vzdáleného zálohování nebo se zálohováním dat, při němž je možné sofistikované vyhodnocování údajů. Nejvyšší verzí jsou all-in-one kompaktní zařízení, která nabízejí vyšší odolnost použité technologie, čtečky karet pro identifikaci zákazníků, uživatelský komfort díky internetovému portálu (vyhodnocení prodeje, nastavení položek), možnost připojení váhy, skeneru čárového kódu a zálohování dat pro případ ztráty nebo poruchy.

Nový systém pro středně velké provozy (jedno až dvě pokladní místa, řádově více než stovka účtovaných položek, vzdálená kontrola)

Základem systému budou zpravidla pokladny spojené s počítačem nebo jednoúčelové pokladny. Pořizovací cena se však bude pohybovat určitě v řádech desítek tisíc korun za jedno pokladní místo. Pokladny je možné individuálně konfigurovat pro jednotlivé provozy, spojovat je v rámci provozu nebo více provozů, připojovat na ně různé periferie vč. identifikace osob obsluhy a lze od nich očekávat také pokročilé funkce spojené třeba se vzdálenou správou. V případě jednoúčelových pokladen se bude jednat o vysoce odolná zařízení schopná provozu v náročných podmínkách, ovšem s možnou nevýhodou nemožnosti komunikace s jiným software.

Nový systém pro velké provozy (více pokladních míst, řádově stovky až tisíce účtovaných položek, vzdálená kontrola)

Základem systému budou vždy pokladny spojené s počítačem nebo jednoúčelové pokladny. I zde je nutné počítat s desítkami tisíc korun za jedno pokladní místo. Typicky půjde o vyšší verze zařízení uvedených výše, disponující rozšířenou funkcionalitou a plně vyhovující provozovnám s širokou škálou položek, velkým počtem

obsluhujícího personálu a stovkami až tisíci vydanými účtenkami denně.

■ Vyhovuje stávající pokladna elektronické evidenci tržeb?

- ✓ Pokladna má připojení na internet nebo alespoň síťové rozhraní (LAN), případně lze toto rozhraní dokoupit jako volitelné příslušenství od výrobce pokladny.
- ✓ Dodavatel deklaruje, že je schopen upravit systém v pokladně tak, aby byl připraven na evidenci tržeb (jedná se zejména o možnost on-line dotazu na server Finanční správy při uzavírání účtenky a dále možnost ukládání off-line účtenky do paměti při výpadku spojení).

Většina nových levnějších registračních pokladen a prakticky všechny registrační pokladny starší více než tři - čtyři roky neumožňují připojení na internet a tak velmi pravděpodobně nebudou vyhovovat požadavkům na evidenci tržeb.

Sleva na dani z příjmů pro fyzické osoby

Novela zákona o daních z příjmů účinná od 1. prosince 2016 zavádí v § 35ba odst. 1 písm. h) jednorázovou slevu na dani z příjmů fyzických osob. Sleva má kompenzovat zvýšené náklady při zavádění evidence tržeb a je dále definována v novém § 35bc zákona o daních z příjmů. Jedná se o paušální slevu na dani ve výši 5 000 korun. Poplatník daně z příjmů fyzických osob si slevu může uplatnit, pokud alespoň jednou reálně zaeviduje tržbu v témže roce, kdy mu povinnost evidence tržeb vznikla podle zákona o evidenci tržeb. Sleva na dani má charakter jednorázové náhrady, nelze ji proto opakovat ve více zdaňovacích obdobích. Vztahuje se jak na poplatníky, kteří již podnikají a kterým vznikne povinnost s účinností zákona o evidenci tržeb, tak i na poplatníky, kteří začnou podnikat v následujících letech.

Sleva na dani pro poplatníky evidující tržby se uplatňuje v pořadí za ostatními slevami uvedenými v § 35ba (základní sleva na poplatníka, sleva na manžela/manželku, základní či rozšířená sleva na invaliditu, sleva na držitele průkazu ZTP, sleva na studenta, sleva za umístění dítěte), avšak před daňovým zvýhodněním na vyživované dítě.

4. Jaké tržby se evidují

Evidovanou tržbou je každá platba, která není ojedinělá, a je uskutečněna prostřednictvím

- a) hotovosti (mince a bankovky, české i zahraniční),
- b) bezhotovostního převodu peněžních prostředků, k němuž dává příkaz plátce prostřednictvím příjemce, kterým je poplatník, který má tržbu evidovat (typicky při platbě kartou),
- c) šeku, směnky, nebo
- d) jiných forem, které jsou stranami vnímány jako prostředek placení (např. stravenky, poukazy, bitcoiny apod.)

Musí se však jednat současně o **příjmy z podnikání** poplatníka daně z příjmu fyzických nebo právnických osob.

Ojedinělý příjem

Ojedinělý příjem nepodléhá evidenci tržeb. Evidovanou tržbou je:

- u poplatníka daně z příjmů **fyzických osob** pouze platba, která je příjmem ze samostatné činnosti, která je podnikáním, pokud se nejedná o příjem, který není předmětem daně z příjmů, nebo je z hlediska přijímaných tržeb ojedinělý nebo podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně;
- u poplatníka daně z příjmů **právnických osob** pouze platba, která je příjmem z činnosti, která je podnikáním, pokud se nejedná o příjem, který není předmětem daně z příjmů nebo je z hlediska přijímaných tržeb ojedinělý nebo podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně, případně podléhá dani ze samostatného základu daně.

Při **občasném přivýbělu**, který nemá povahu podnikání, nebude prodejce evidenci tržeb podléhat. Pokud

ale někdo tímto způsobem podniká, byť nepravidelně, pak se evidence tržeb vztahuje i na něj. Fyzické osoby musí tyto situace rozlišovat již nyní z titulu zákona o daních z příjmů, ale pokud si podnikatel nebude jistý, místně příslušný finanční úřad je povinen na základě žádosti konkrétní situaci posoudit formou závazného posouzení.

E-shopy

Režimu evidence tržeb budou podléhat i e-shopy či jiné formy zásilkového prodeje, pokud přijímají zákonem definované formy tržeb – hotovost, platební karty či jiná obdobná platidla. Může tedy jít i o prodej zboží doručovaného prostřednictvím kurýrní služby, je-li hrazeno na místě v hotovosti či platební kartou, případně přes platební bránu na webu obchodníka. Pokud zákazník zaplatí e-shopu bankovním převodem, tržba evidenci nepodléhá.

Prodejní automaty

Standardnímu režimu evidence tržeb nepodléhá prodej zboží nebo služeb v samostatných prodejních automatech (tedy automatech nepřipojených k síti a nevybavených tiskárnou). Jde o jednu z výjimek, kterými zákon zohledňuje specifické podmínky podnikání, které evidenci ve stávající podobě technicky neumožňují. Netýká se to však automatů typu samoobslužných pokladen v supermarketech.

Příležitostný prodej na jarmarcích, trzích a slavnostech

Provozování prodeje na stáncích, je-li soustavným podnikáním za účelem dosažení zisku v oblasti občerstvení nebo maloobchodu, spadá do režimu zákona o evidenci tržeb a nemá výjimku například z toho titulu, že se často mění místa prodeje. To se týká například i pouťových atrakcí, ambulantního prodeje občerstvení třeba na trzích nebo slavnostech, půjčování sportovních potřeb u sjezdovek nebo na cyklostezkách apod. Je pravděpodobné, že v tomto případě postačí menšímu podnikateli tablet s připojením na internet s přenosnou bezdrátovou tiskárnou nebo malé kompaktní zařízení. Naopak při očekávání velkého počtu prodaných položek (typicky pivo nebo klobásy na velkém hudebním festivalu) bude třeba obsluhu vybavit odolným profesionálním zařízením.

5. Standardní a zjednodušený režim evidence

Není-li na daném prodejním místě objektivně možné připojit se k internetu (např. na odlehklém místě bez signálu mobilních operátorů), může podnikatel evidovat tržby s předchozím souhlasem správce daně ve **zjednodušeném režimu** a odesílat data jednorázově s určitým **zpožděním**. Zásadou je, že podnikateli není možné výrazně ztěžovat nebo dokonce znemožňovat podnikání. Na základě výjimky je možné **evidovat tržby v off-line režimu**. Podnikatel zašle v takovém případě údaje o evidované tržbě správci daně nejpozději do pěti dnů od uskutečnění evidované tržby. Jinými slovy – při plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném režimu podle § 23 zákona o evidenci tržeb postupuje podnikatel obdobně jako při plnění evidenční povinnosti v běžném režimu s tím, že **nemusí**

- zaslat nejpozději v okamžiku uskutečnění evidované tržby údaje o evidované tržbě. Tyto údaje je však povinen zaslat nejpozději do pěti dnů od uskutečnění evidované tržby,
- na vydané účtence uvádět fiskální identifikační kód účtenky.

Vždy však musí mít **předem udělenou výjimku** z povinnosti evidovat tržby on-line od správce daně!

Účtenka

Na účtence musí podnikatel uvádět **fiskální identifikační kód**, své daňové identifikační číslo, označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna, označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována, pořadové číslo účtenky, datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky (pokud je vystavena dříve), celkovou částku tržby, bezpečnostní kód poplatníka a údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu. Údajem o evidované tržbě uváděným na účtence je také daňové identifikační číslo poplatníka, který pověřil evidováním této tržby poplatníka, který tržbu eviduje. Poplatník je povinen nejpozději v okamžiku uskutečnění evidované tržby zaslat datovou zprávou údaje o této evidované tržbě správci daně a následně vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne (zákazníkovi). Účtenku lze ale také vystavit a přiložit ke

zboží zasílanému v rámci prodeje na dobírku (tržba se eviduje s předstihem). Nedojde-li k transakci (např. zákazník si zboží zaslané e-shopem nepřevzme), provede poplatník storno evidováním záporné tržby. Zákazník nemusí u pokladny čekat na spojení, aby si mohl odnést účtenku. Pokud nebude spojení fungovat (resp. bude překročena mezní doba odezvy, což je na pokladním zařízení nastavený parametr, který musí být delší než dvě sekundy), může podnikatel vytisknout účtenku bez unikátního kódu. Musí ale poslat data dodatečně, do 48 hodin. Ani účtenku, která již byla vystavena, si zákazník nemusí vzít a odnést.

Údaje odesílané na server Finanční správy

Datová zpráva, kterou se odesílá informace o každé jednotlivé přijaté platbě (evidované tržbě), obsahuje daňové identifikační číslo poplatníka, označení provozovny, ve které je tržba uskutečněna, označení pokladního zařízení, na kterém je tržba evidována, pořadové číslo účtenky, datum a čas přijetí tržby (nebo vystavení účtenky, pokud je vystavena dříve), celková částka tržby, bezpečnostní kód poplatníka, podpisový kód poplatníka a údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu. Datová zpráva neobsahuje žádné údaje o druhu prodávaného zboží nebo služby, ani údaje o tom, od koho byla platba přijata. Údajem o evidované tržbě zasílaným datovou zprávou je také celková částka plateb určených k následnému čerpání, celková částka plateb, které jsou následným čerpáním nebo zúčtováním platby, daňové identifikační číslo poplatníka, který pověřil evidováním této tržby poplatníka, který tržbu eviduje, základ daně z přidané hodnoty a daň podle sazeb daně z přidané hodnoty, celková částka v režimu daně z přidané hodnoty pro cestovní službu, celková částka v režimu daně z přidané hodnoty pro prodej použitého zboží.

Bezpečnostní kód poplatníka, fiskální identifikační kód

Bezpečnostní kód poplatníka vytvořený poplatníkem prokazuje jednoznačnou vazbu mezi poplatníkem a účtenkou. Způsob tvorby bezpečnostního kódu stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. **Fiskální identifikační kód** je jednoznačný identifikátor vytvořený systémem správce daně potvrzující zaevidování tržby na základě datové zprávy. Je to číselný kód, který vygeneruje server Finanční správy obratem (do dvou sekund) po odeslání datové zprávy o přijetí platby. Kód je následně vytištěn na účtenku pro zákazníka.

Informační povinnost podnikatele

Na místě, kde se běžně uskutečňují evidované tržby nebo na internetové stránky (v případě e-shopu), musí podnikatel umístit informační oznámení, které bude dostatečně viditelné a čitelné (pokud to nevylučuje povaha věci). Při evidenci v běžném režimu musí znít text oznámení takto:

„Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Zároveň je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně on-line; v případě technického výpadku pak nejpozději do 48 hodin.“

Při evidenci ve zjednodušeném režimu musí text znít takto:

„Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Příjemce tržby eviduje tržby ve zjednodušeném režimu, tzn. je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně nejpozději do 5 dnů.“

Text může být umístěn na tabuli nebo třeba i na obrazovce umístěné v provozovně. Porušení informační povinnosti může být sankcionováno.

6. Porucha pokladny nebo přerušení spojení se serverem Finanční správy

Pokud se při evidování tržby porouchá pokladní zařízení, dojde k dočasnému výpadku internetového spojení nebo proudu nebo překročení mezní doby odezvy (časový úsek mezi pokusem o odeslání údajů o evidované tržbě a přijetím fiskálního identifikačního kódu účtenky), nemusí poplatník na vydané účtence uvádět fiskální identifikační kód. Uvede na účtence pouze svůj podpisový kód a údaje o evidované tržbě odešle dodatečně po pominutí příčin poruchy nebo výpadku (nejpozději však do 48 hodin od uskutečnění tržby). Software

pokladního zařízení může být pro případ výpadku nastaveno tak, že se automaticky připojí, jakmile je spojení obnoveno, a automaticky odešle data ke všem tržbám, které se v této prodlevě realizovaly.

Bude-li porucha pokladny většího rozsahu a nebude ji možné odstranit do dvou dnů, je poplatník povinen o okolnostech co nejpodrobněji uvědomit správce daně a prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Ve všech případech zůstává povinnost podnikatele vystavit zákazníkovi účtenku!

V situaci, kdy by došlo k výpadku na straně systému Finanční správy, vzniká sice podnikateli povinnost zaregistrovat tržbu do 48 hodin, ale pokud by výpadek trval po delší dobu než 48 hodin a podnikatel by tržby evidovat nemohl, nebude mu udělena žádná pokuta, ani když lhůtu nedodrží.

7. Opravy a storna

Dojde-li jakékoliv k chybě při evidenci tržeb (obchodník se spletl, zákazník nepřevzme zboží zasílané spolu s účtenkou kurýrní službou na dobírku, zákazník zboží vrátí a dostane zpět peníze), bude možné provést storno a informace o tomto stornu bude odeslána do systému Finanční správy stejným způsobem jako informace o evidované tržbě – jen jako záporná položka. Takto bude možné opravit nejen celou sumu příslušné evidované tržby, ale také její část (zákazník vrátí část nákupu a dostane zpět část peněz, zákazník zboží nebo službu vyreklamuje a obdrží dodatečně slevu).

8. Kontroly a sankce

Ke kontrole plnění povinností vyplývajících ze zákona o evidenci tržeb je zmocněna Finanční správa a Celní správa. Pověření pracovníci mohou zjišťovat na místě způsob plnění povinností při evidenci tržeb a při tom mohou provádět i takzvaný kontrolní nákup. Neodporuje-li to povaze kontrolního nákupu (nedojde-li k žádnému znehodnocení zboží nebo k realizaci služby), po jeho provedení může kontrolor od smlouvy odstoupit – tedy nákup vrátit. Porušení povinností při evidenci tržeb může být postiženo citelnými sankcemi. Za závažné a úmyslné delikty může být uložena pokuta až do 500 000 korun, nejtěžší provinění mohou být až do odstranění závadného stavu potrestána uzavřením provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti, při které dochází k evidenci tržeb (nejde tedy o pozastavení celé podnikatelské činnosti jako takové, ale jen té části, při které jsou evidovány tržby).